

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w zakresie podatków od dochodu i majątku,

podpisana w Warszawie dnia 18 grudnia 1972 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 18 grudnia 1972 roku została podpisana w Warszawie Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w zakresie podatków od dochodu i majątku, w następującym brzmieniu dosłownym:

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową
a Republiką Federalną Niemiec
w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu
w zakresie podatków od dochodu i majątku.

Polska Rzeczpospolita Ludowa i Republika Federalna Niemiec, powodowane chęcią dalszego rozwijania i ula-

twiania ich stosunków gospodarczych, postanowiły zawrzeć Umowę w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w zakresie podatków od dochodu i majątku i uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Niniejsza Umowa dotyczy osób, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym lub obu Umawiających się Państwach.

Artykuł 2

1. Niniejsza Umowa dotyczy — bez względu na sposób poboru — podatków od dochodu i od majątku, które pobiera się w jednym z obu Umawiających się Państw.

2. Za podatki od dochodu i od majątku uważa się wszystkie podatki, które pobiera się od całego dochodu, od całego majątku albo od części dochodu lub majątku, włączając podatki od zysku ze sprzedaży ruchomego lub nieruchomego majątku, podatki od sumy wynagrodzeń, jak również podatki od przyrostu majątku.

3. Do aktualnie istniejących podatków, których dotyczy Umowa, należą w szczególności:

1. w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:

- podatek dochodowy,
- podatek od wynagrodzeń,
- podatek wyrównawczy (podatek wyrównawczy do podatku dochodowego albo podatku od wynagrodzeń),
- podatek dochodowy od spółdzielczości.

2. W Republice Federalnej Niemiec:

- podatek dochodowy (Einkommensteuer) włącznie z podatkiem uzupełniającym do podatku dochodowego,
- podatek od dochodów spółek (Körperschaftsteuer) włącznie z podatkiem uzupełniającym do podatku od dochodów spółek,
- podatek majątkowy (Vermögensteuer),
- podatek przemysłowy (Gewerbsteuer).

4. Niniejsza Umowa dotyczy również wszystkich podatków takiego samego lub podobnego rodzaju, które w przyszłości będą pobierane obok istniejących podatków lub w ich miejsce.

5. Postanowienia niniejszej Umowy w zakresie opodatkowania dochodu albo majątku mają odpowiednie zastosowanie do podatku przemysłowego, dla którego podstawy obliczenia nie stanowi dochód lub majątek.

Artykuł 3

1. W rozumieniu Umowy, jeżeli z kontekstu nic innego nie wynika:

a) wyrażenia „Umawiające się Państwo” i „drugie Umawiające się Państwo” oznaczają odpowiednio Polską Rzeczypospolitą Ludową lub Republikę Federalną Niemiec i jeżeli są zastosowane w sensie geograficznym dla celów niniejszej Umowy — obszar, na terenie którego stosowane jest prawo podatkowe danego państwa;

b) wyrażenie „osoba” obejmuje osoby fizyczne i spółki;

c) wyrażenie „spółka” oznacza osoby prawne lub jednostki prawne, które dla opodatkowania traktuje się jako osoby prawne;

d) wyrażenia „przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa” i „przedsiębiorstwo drugiego Umawiającego się Państwa” oznaczają odpowiednio przedsiębiorstwo prowadzone przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym Umawiającym się Państwie albo przedsiębiorstwo prowadzone przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie;

e) wyrażenie „właściwa władza” oznacza w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Ministra Finansów, a w Republice Federalnej Niemiec — Federalnego Ministra Finansów.

2. Przy stosowaniu niniejszej Umowy przez Umawiające się Państwo, jeżeli z kontekstu nic innego nie wynika, każde inaczej nie zdefiniowane określenie ma takie znaczenie, jakie przyjmuje się według prawa danego państwa w zakresie podatków, które są przedmiotem niniejszej Umowy.

Artykuł 4

1. W rozumieniu niniejszej Umowy wyrażenie „osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie” oznacza osobę, która według prawa tego państwa podlega tam obowiązkowi podatkowemu, z uwagi na jej miejsce zamieszkania, jej miejsce stałego pobytu, siedzibę zarządu albo inne podobne znamiona.

2. Jeżeli stosownie do ust. 1 osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, wówczas stosuje się następujące zasady:

a) osobę uważa się za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, w którym ma ona stałe miejsce zamieszkania. Jeżeli ma ona stałe miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, wówczas uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, z którym ma ściślejsze powiązania osobiste i gospodarcze,

b) jeżeli nie można ustalić, w którym Umawiającym się Państwie osoba ma ściślejsze powiązania osobiste i gospodarcze, albo jeżeli nie posiada ona stałego miejsca zamieszkania w żadnym Umawiającym się Państwie, wówczas uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, w którym zwykle przebywa.

3. Jeżeli stosownie do ust. 1 osoba nie będąca osobą fizyczną ma siedzibę w obu Umawiających się Państwach, uważa się ją za mającą siedzibę w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce jej faktycznego zarządu.

Artykuł 5

1. W rozumieniu niniejszej Umowy wyrażenie „zakład” oznacza stałą placówkę, w której całkowicie albo częściowo wykonuje się działalność przedsiębiorstwa.

2. Wyrażenie „zakład” obejmuje w szczególności:

a) miejsce zarządzania,

b) filię,

c) biuro, w którym prowadzona jest działalność handlowa,

- d) zakład fabryczny,
- e) warsztat,
- f) kopalnię, kamieniołom albo inne miejsce wydobycia bogactw ziemnych,
- g) budowę albo montaż, których okres przekracza 12 miesięcy.

3. Nie stanowią zakładu:

a) placówki, które służą wyłącznie do składowania, wystawiania albo wydawania dóbr albo towarów przedsiębiorstwa,

b) zapasy dóbr albo towarów przedsiębiorstwa, utrzymywanych wyłącznie dla składowania, wystawiania lub wydawania,

c) zapasy dóbr albo towarów przedsiębiorstwa, utrzymywanych wyłącznie w celu obróbki lub przerobu przez inne przedsiębiorstwo,

d) stałe placówki, utrzymywane wyłącznie w celu zakupu dóbr lub towarów dla przedsiębiorstwa albo w celu uzyskiwania informacji,

e) stałe placówki, utrzymywane wyłącznie w celach akwizycyjnych dla przedsiębiorstwa, udzielania informacji, prowadzenia badań naukowych albo wykonywania podobnych czynności, które mają charakter przygotowawczy albo stanowią czynność pomocniczą.

4. Jeżeli osoba, z wyjątkiem niezależnego przedstawiciela w rozumieniu ust. 5, działa w Umawiającym się Państwie dla przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa, uważa się, iż w tym pierwszym Państwie istnieje zakład, jeżeli ta osoba posiada pełnomocnictwo do zawierania umów w imieniu przedsiębiorstwa i pełnomocnictwo w tym Państwie zwykle wykonuje, chyba że jej działalność ogranicza się tylko do zakupu dla przedsiębiorstwa dóbr lub towarów.

5. Nie będzie się traktować przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa za posiadające zakład w drugim Umawiającym się Państwie tylko z tego powodu, że wykonuje tam czynności przez maklera, komisanta albo innego niezależnego przedstawiciela, o ile te osoby działają w ramach swojej zwykłej działalności handlowej.

6. Sam fakt, że spółka mająca siedzibę w Umawiającym się Państwie kontroluje lub jest kontrolowana przez spółkę mającą siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie albo tam wykonującą swoje czynności (przez posiadanie tam zakładu albo w inny sposób), nie oznacza, że jedna z nich jest zakładem drugiej.

Artykuł 6

1. Dochody z majątku nieruchomego mogą być opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie, w którym ten majątek jest położony.

2. Wyrażenie „majątek nieruchomy” rozumie się według prawa Umawiającego się Państwa, w którym majątek ten jest położony. Pojęcie to obejmuje w każdym przypadku przynależność do majątku nieruchomego, żywy

i martwy inwentarz gospodarstw rolnych i leśnych, prawa, do których zastosowanie mają przepisy prawa cywilnego o gruntach, prawa użytkowania majątku nieruchomego, jak również prawa do zmiennych lub stałych świadczeń z tytułu eksploatacji albo prawa do eksploatacji zasobów mineralnych, źródeł i innych bogactw naturalnych. Statki i samoloty nie stanowią majątku nieruchomego.

3. Ustęp 1 stosuje się do dochodów z bezpośredniego użytkowania, najmu lub dzierżawy, jak również każdego innego rodzaju użytkowania majątku nieruchomego.

4. Ustępy 1 do 3 stosuje się również do dochodów z majątku nieruchomego przedsiębiorstwa i do dochodu z majątku nieruchomego, który służy do wykonywania wolnego zawodu.

Artykuł 7

1. Zyski z przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa mogą być opodatkowane tylko w tym Państwie, chyba że przedsiębiorstwo prowadzi działalność w drugim Umawiającym się Państwie przez położony tam zakład. Jeżeli przedsiębiorstwo wykonuje działalność w ten sposób, zyski przedsiębiorstwa mogą być opodatkowane w drugim Umawiającym się Państwie, jednak tylko w takiej mierze, w jakiej mogą być przypisane temu zakładowi.

2. Jeżeli przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa wykonuje działalność w drugim Umawiającym się Państwie przez położony tam zakład, to w każdym Umawiającym się Państwie należy przypisać temu zakładowi takie zyski, które mógłby on osiągnąć, gdyby wykonywał taką samą lub podobną działalność w takich samych lub podobnych warunkach jako samodzielne przedsiębiorstwo i był całkowicie niezależny w stosunkach z przedsiębiorstwem, którego jest zakładem.

3. Przy ustalaniu zysków zakładu dopuszcza się odliczenie nakładów ponoszonych dla tego zakładu włącznie z kosztami zarządzania i ogólnymi kosztami administracyjnymi niezależnie od tego, czy powstały w tym państwie, w którym leży zakład, czy gdzie indziej.

4. O ile w Umawiającym się Państwie istnieje zwyczaj ustalania zysków zakładu przez podział całkowitych zysków przedsiębiorstwa na jego poszczególne części, ustęp 2 nie wyklucza ustalenia przez to Umawiające się Państwo zysku do opodatkowania według zwyczaj stosowanego podziału; sposób zastosowanego podziału zysku musi jednak być taki, żeby wynik był zgodny z zasadami tego artykułu.

5. Zysk zakładu nie może być ustalony na podstawie samego tylko zakupu dóbr lub towarów dla przedsiębiorstwa.

6. Przy stosowaniu poprzednich ustępów ustalanie zysków zakładu powinno być dokonywane każdego roku w ten sam sposób, chyba że istnieją uzasadnione powody, aby postąpić inaczej.

7. Do zysków przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa w rozumieniu niniejszego artykułu należą wszystkie dochody, które przedsiębiorstwo osiąga w tym Umawiającym się Państwie, w drugim Umawiającym się Państwie lub w państwie trzecim. Jeżeli jednak do zysków

należą dochody w rozumieniu artykułu 10, wówczas postanowienia niniejszego artykułu nie naruszają postanowień tamtego artykułu.

Artykuł 8

1. Zyski z eksploatacji statków morskich lub samolotów w ruchu międzynarodowym mogą być opodatkowane tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

2. Zyski z eksploatacji statków żeglugi śródlądowej mogą być opodatkowane tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

3. Jeżeli miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa żeglugi morskiej lub śródlądowej znajduje się na pokładzie statku, uważa się, że znajduje się w tym Umawiającym się Państwie, w którym leży port macierzysty statku, a jeżeli nie ma on portu macierzystego, w tym Umawiającym się Państwie, w którym osoba eksploatująca statek ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.

4. Ustępy 1 do 3 mają odpowiednie zastosowanie do udziału przedsiębiorstwa żeglugowego lub lotniczego w umowie poolowej, w wspólnocie eksploatacyjnej lub też w innym międzynarodowym związku eksploatacyjnym.

Artykuł 9

Jeżeli:

a) przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa bierze udział bezpośrednio lub pośrednio w zarządzaniu, kontroli albo w kapitale przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa, albo

b) te same osoby bezpośrednio lub pośrednio biorą udział w zarządzaniu, kontroli lub kapitale przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa i przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa i w tych przypadkach między dwoma przedsiębiorstwami w zakresie ich stosunków handlowych lub finansowych zostaną umówione lub narzucone warunki, które różnią się od warunków, które by ustaliły między sobą niezależne przedsiębiorstwa, wówczas zyski, które osiągałoby jedno z przedsiębiorstw bez tych warunków, ale z powodu tych warunków ich nie osiągnęło, mogą być uznane za zyski tego przedsiębiorstwa i odpowiednio opodatkowane.

Artykuł 10

1. Dywidendy, które płaci spółka mająca siedzibę w Umawiającym się Państwie osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim państwie.

2. Dywidendy te mogą być jednak opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie i według prawa tego państwa, w którym spółka wypłacająca dywidendy ma swoją siedzibę; podatek ten nie może jednak przekroczyć:

a) 5% kwoty dywidendy brutto, jeżeli odbiorca jest spółką rozporządzającą bezpośrednio co najmniej 25% kapitału spółki wypłacającej dywidendy,

b) 15% kwoty dywidendy brutto we wszystkich innych przypadkach.

3. Jak długo w Umawiającym się Państwie stawka podatku od zysku spółki dotycząca zysku wydzielonego jest niższa od stawki podatku dotyczącej zysku nie wydzielonego, a różnica wynosi 20% lub więcej, wówczas odmiennie niż w ustępie 2 podatek pobierany w tym państwie od dywidend może wynosić 25% sumy dywidendy brutto z dodaniem podatku uzupełniającego, jeżeli dywidendy pochodzą od spółki mającej siedzibę w tym państwie i są pobierane przez spółkę mającą siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, która sama lub razem z innymi osobami, które ją kontrolują albo razem z nią są kontrolowane, posiada bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 25% udziałów z prawem głosu w spółce, mającej siedzibę w pierwszym wymienionym państwie.

4. Użyty w tym artykule wyraz „dywidendy” oznacza wpływy z akcji lub innych praw związanych z udziałem w zyskach, z wyjątkiem wierzytelności, jak również wpływy pochodzące z innych udziałów w spółce, które według prawa podatkowego państwa, w którym spółka wydzielająca dywidendy ma siedzibę, zrównane są z wpływami z akcji.

5. Nie stosuje się ustępów 1 do 3, jeżeli odbiorca dywidend mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Państwie Umawiającym się ma zakład w drugim Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się siedziba spółki płacącej dywidendy, a tytuły, z tytułu których wypłaca się dywidendy — faktycznie należą do tego zakładu. W tym przypadku należy stosować artykuł 7.

6. Jeżeli spółka, której siedziba znajduje się w Państwie Umawiającym się, osiąga zyski albo dochody z drugiego Umawiającego się Państwa, wówczas to drugie państwo nie może ani obciążać podatkiem dywidend, które ta spółka płaci osobom nie mającym miejsca zamieszkania lub siedziby w tym drugim państwie, ani też obciążać zysku spółki podatkiem od nie wydzielonego zysku, nawet kiedy wypłacone dywidendy lub nie wydzielone zyski całkowicie albo częściowo pochodzą z zysków albo dochodów osiągniętych w drugim państwie.

Artykuł 11

1. Odsetki, które pochodzą z jednego Umawiającego się Państwa i wypłacane są osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane tylko w tym drugim państwie.

2. Użyty w tym artykule wyraz „odsetki” oznacza dochody od publicznych pożyczek, od skryptów dłużnych, także wtedy, kiedy są one zabezpieczone prawem zastawu na gruntach albo są zabezpieczone udziałem w zyskach, i z roszczeń wszelkiego rodzaju, jak też wszelkie inne dochody, które według prawa podatkowego państwa, z którego pochodzą, zrównane są z dochodami z pożyczek.

3. Ustępów 1 i 2 nie należy stosować, jeżeli odbiorca odsetek mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie ma zakład w drugim Umawiającym się Państwie, z którego pochodzą odsetki, i jeżeli roszczenia, dla których zaspokojenia są płacone odsetki, faktycznie należą do tego zakładu. W tym przypadku należy stosować artykuł 7.

4. Odsetki uważa się za pochodzące z Umawiającego się Państwa, jeżeli dłużnik ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym państwie. Jeżeli jednak dłużnik odsetek — bez względu na to, czy ma lub nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w Umawiającym się Państwie — ma w Umawiającym się Państwie zakład, a dług, od którego są płacone odsetki, został zaciągnięty na cele zakładu i zakład płaci odsetki, uważa się odsetki za pochodzące z tego Umawiającego się Państwa, w którym znajduje się zakład.

Artykuł 12

1. Opłaty licencyjne, pochodzące z Umawiającego się Państwa wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane tylko w tym drugim państwie.

2. Użyte w tym artykule wyrażenie „opłaty licencyjne” oznacza wszelkiego rodzaju wynagrodzenia, które się płaci za użytkowanie lub prawo do użytkowania praw autorskich, patentów, znaków towarowych (trade mark lub trade name), wzorów albo modeli, planów, tajnych formuł i procesów produkcyjnych, za użytkowanie lub prawo do użytkowania wyposażenia przemysłowego, handlowego lub naukowego albo za udostępnienie doświadczeń przemysłowych, handlowych lub naukowych, albo za użytkowanie lub prawo do użytkowania filmów kinematograficznych, taśm filmowych lub magnetofonowych dla telewizji lub radia.

3. Ustępu 1 nie stosuje się, jeżeli odbiorca opłat licencyjnych mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie ma zakład w drugim Umawiającym się Państwie, z którego pochodzą opłaty licencyjne, a prawo albo wartości majątkowe, za które płaci się opłaty licencyjne, rzeczywiście należą do tego zakładu. W tym przypadku należy stosować artykuł 7.

4. Jeżeli między dłużnikiem a wierzycielem albo między każdym z nich a osobą trzecią istnieją szczególne stosunki i dlatego zapłacone opłaty licencyjne przekraczają w stosunku do świadczenia podstawowego kwotę, którą dłużnik i wierzyciel umówiliby bez tych stosunków, wówczas artykuł ten stosuje się tylko do tej ostatnio wymienionej kwoty. W tym przypadku nadwyżka ponad tę kwotę może być opodatkowana według prawa każdego Umawiającego się Państwa oraz przy uwzględnieniu innych przepisów niniejszej Umowy.

Artykuł 13

1. Dochody, które osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie osiąga z wykonywania wolnego zawodu albo z innej samodzielnej działalności podobnego rodzaju, mogą być opodatkowane tylko w tym państwie, chyba że dla wykonywania swojej działalności w drugim Umawiającym się Państwie dysponuje ona normalnie stałą placówką. Jeżeli rozporządza ona taką stałą placówką, wówczas dochody mogą być opodatkowane w tym drugim państwie, jednak tylko o tyle, o ile mogą być przypisane tej stałej placówce.

2. Określenie „wolny zawód” obejmuje w szczególności samodzielne wykonywanie działalności naukowej, literackiej, artystycznej, dydaktycznej albo oświatowej, jak

również samodzielną działalność adwokatów, architektów, inżynierów, lekarzy i lekarzy dentystów.

Artykuł 14

1. Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 15, artykułu 16 ustęp 2, artykułu 17 i artykułu 18 pensje, płace i podobne wynagrodzenia, które osoba fizyczna mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z pracy najemnej, mogą być opodatkowane tylko w tym państwie, chyba że wykonuje pracę w drugim Umawiającym się Państwie. Jeżeli praca jest tam wykonywana, wówczas osiągnięte za nią wynagrodzenia mogą być opodatkowane w tym drugim państwie.

2. Bez względu na ustęp 1, wynagrodzenia, jakie osoba fizyczna mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z pracy najemnej lub samodzielnej, wykonywanej na terenie drugiego Umawiającego się Państwa, mogą być opodatkowane tylko w pierwszym powołanym państwie, jeżeli:

a) odbiorca przebywa w drugim państwie łącznie nie dłużej niż 183 dni podczas danego roku kalendarzowego i

b) wynagrodzenia są wypłacane przez osobę lub osobie, która nie ma w tym drugim państwie miejsca zamieszkania lub siedziby, i

c) wynagrodzenia nie są ponoszone przez zakład, który posiada w drugim państwie osoba płacąca wynagrodzenia.

3. Bez względu na poprzednie postanowienia tego artykułu wynagrodzenia z pracy najemnej wykonywanej na pokładzie statku morskiego lub samolotu w ruchu międzynarodowym albo na pokładzie statku żeglugi śródlądowej mogą być opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

Artykuł 15

Wynagrodzenie, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z tytułu członkostwa w radzie nadzorczej albo radzie zarządzającej spółki, mającej siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim państwie.

Artykuł 16

1. Bez względu na postanowienia artykułu 13 i 14, dochody zawodowych artystów, jak np. artystów scenicznych, filmowych, radiowych oraz telewizyjnych, jak też muzyków i sportowców z osobiście wykonywanej w tym charakterze działalności, mogą podlegać opodatkowaniu w tym z Umawiających się Państw, w którym wykonują oni te czynności.

2. Odmiennie od postanowień ustępu 1, dochody z rodzajów działalności określonych w ustępie 1, osiągane przez osoby, które występują w ramach wymiany kulturalnej, aprobowanej przez Państwo wysyłające, mogą być opodatkowane tylko w tym państwie, w którym mają miejsce zamieszkania.

Artykuł 17

1. Wynagrodzenia, płacone przez jedno Umawiające się Państwo albo przez jego jednostkę terenową bezpośrednio albo ze specjalnego majątku utworzonego przez to państwo lub przez jego jednostkę terenową osobie fizycznej z tytułu usług w ramach sprawowania funkcji publicznych na rzecz tego państwa lub jednostki terenowej, mogą być opodatkowane w tym państwie.

2. Do wynagrodzeń za usługi, które pozostają w związku z działalnością kupiecką lub przemysłową jednego z Państw Umawiających się lub jego jednostek terenowych, mają zastosowanie artykuły 14 i 15.

Artykuł 18

1. Wynagrodzenia nauczycieli akademickich i innych nauczycieli, którzy mają miejsce zamieszkania w jednym Umawiającym się Państwie i podczas przejściowego pobytu w drugim Umawiającym się Państwie nie przekraczającego 2 lat na uniwersytecie albo w innym zakładzie naukowym lub badawczym, nie służącym celom zarobkowym, wykonują działalność dydaktyczną albo prowadzą badania naukowe, mogą być opodatkowane tylko w pierwszym państwie.

2. Płatności, otrzymywane na utrzymanie, studia i kształcenie przez stypendystę, studenta, praktykanta lub ucznia, który ma miejsce zamieszkania w jednym Umawiającym się Państwie albo przedtem miał tam miejsce zamieszkania i który przebywa w drugim Umawiającym się Państwie wyłącznie dla studiów lub kształcenia się, nie podlegają opodatkowaniu w tym drugim państwie, jeżeli płatności te pochodzą ze źródeł spoza tego drugiego państwa.

Artykuł 19

Dochody nie wymienione wyraźnie w poprzednich artykułach osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w Państwie Umawiającym się mogą być opodatkowane tylko w tym państwie.

Artykuł 20

1. Majątek nieruchomy w rozumieniu artykułu 6 ustęp 2 może być opodatkowany w tym Umawiającym się Państwie, na terenie którego jest położony.

2. Majątek ruchomy, który stanowi majątek obrotowy zakładu danego przedsiębiorstwa albo który należy do stałej placówki służącej do wykonywania wolnego zawodu, może być opodatkowany w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się zakład lub stała placówka.

3. Statki morskie i samoloty w ruchu międzynarodowym i statki żeglugi śródlądowej, jak też majątek ruchomy, służący do eksploatacji tych statków i samolotów, mogą być opodatkowane tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

4. Wszelkie inne składniki majątkowe osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie mogą być opodatkowane tylko w tym państwie.

Artykuł 21

1. Podatek od osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ustala się w sposób następujący:

a) Jeżeli nie ma mieć zastosowania litera b), z podstawy wymiaru dla podatku w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wyłącza się dochody pochodzące ze źródeł w Republice Federalnej Niemiec, jak również wartości majątkowe położone na terenie Republiki Federalnej Niemiec, które na podstawie niniejszej Umowy mogą być opodatkowane w Republice Federalnej Niemiec. Polska Rzeczpospolita Ludowa uwzględni jednak tak wyłączone dochody i wartości majątkowe przy ustalaniu stawki podatkowej.

Do dywidend stosuje się zdanie 1 tylko wtedy, jeżeli dywidendy wpłacane są spółce mającej siedzibę w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przez spółkę kapitałową mającą siedzibę w Republice Federalnej Niemiec, w której pierwsza z wymienionych spółek posiada co najmniej 25% udziałów z prawem głosu.

Z podstawy wymiaru dla podatku Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wyłącza się również udziały, których dywidendy zgodnie z poprzednim zdaniem wyłącza się z podstawy wymiaru podatkowego albo które należałyby przy płatności wyłączać.

b) Podatek płacony według prawa Republiki Federalnej Niemiec i zgodnie z niniejszą Umową od następujących dochodów, pochodzących ze źródeł w Republice Federalnej Niemiec, zalicza się przy zachowaniu przepisów prawa podatkowego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej o zaliczeniu podatków zagranicznych na poczet podatków, pobieranych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej od tych dochodów:

- 1) dywidend, do których litera a) nie ma zastosowania,
- 2) dochodów w rozumieniu artykułu 15,
- 3) dochodów w rozumieniu artykułu 16 ust. 1.

2. Podatek od osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Republice Federalnej Niemiec ustala się w sposób następujący:

a) Jeżeli nie ma mieć zastosowania litera b), z podstawy wymiaru dla podatku w Republice Federalnej Niemiec wyłącza się dochody pochodzące ze źródeł w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jak również wartości majątkowe położone na terenie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, które na podstawie niniejszej Umowy mogą być opodatkowane w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Republika Federalna Niemiec uwzględni jednak tak wyłączone dochody i wartości majątkowe przy ustaleniu stawki podatkowej.

Do dywidend stosuje się zdanie 1 tylko wtedy, jeżeli dywidendy wypłacane są spółce kapitałowej mającej siedzibę w Republice Federalnej Niemiec przez spółkę mającą siedzibę w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, w której pierwsza z wymienionych spółek posiada co najmniej 25% udziałów z prawem głosu.

Z podstawy wymiaru dla podatku Republiki Federalnej Niemiec wyłącza się również udziały, których dywi-

dendy zgodnie z poprzednim zdaniem wyłącza się z podstawy wymiaru podatkowego albo które należałyby przy płatności wyliczyć.

b) Podatek płacony według prawa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i zgodnie z niniejszą Umową od następujących dochodów, pochodzących ze źródeł w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, zalicza się przy zachowaniu przepisów prawa podatkowego Republiki Federalnej Niemiec o zaliczaniu podatków zagranicznych na poczet podatków pobieranych w Republice Federalnej Niemiec od tych dochodów:

- 1) dywidend, do których litera a) nie ma zastosowania,
- 2) dochodów w rozumieniu artykułu 15,
- 3) dochodów w rozumieniu artykułu 16 ust. 1.

Artykuł 22

1. Jeżeli osoba mająca siedzibę lub miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie jest zdania, że zarządzenia państwa lub obu Umawiających się Państw wprowadziły lub wprowadzą dla niej opodatkowanie, które nie odpowiada niniejszej Umowie, wówczas może ona bez ujmy dla środków odwoławczych przewidzianych w prawie wewnętrznym tych państw przedłożyć swoją sprawę właściwej władzy tego Umawiającego się Państwa, w którym ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.

2. Jeżeli ta właściwa władza uzna zarzut za uzasadniony, ale nie może sama spowodować zadowalającego rozwiązania, wówczas poczyni ona starania, ażeby przypadek ten uregulować w drodze porozumienia z właściwą władzą drugiego Umawiającego się Państwa, tak ażeby zapobiec opodatkowaniu niezgodnemu z niniejszą Umową.

3. Właściwe władze Umawiających się Państw będą czynić starania, aby w wzajemnym uzgodnieniu usuwać trudności lub wątpliwości, które mogą powstać przy interpretacji i zastosowaniu Umowy. Mogą one również wspólnie rozważać, w jaki sposób można zapobiec podwójnemu opodatkowaniu w przypadkach, które nie są uregulowane Umową.

4. Właściwe władze Umawiających się Państw mogą w celu stosowania niniejszej Umowy komunikować się ze sobą bezpośrednio.

Artykuł 23

1. Właściwe władze Umawiających się Państw będą wymieniały wzajemne informacje potrzebne do wykonania niniejszej Umowy. Wszystkie w ten sposób wymienione informacje stanowią tajemnicę i mogą być udzielane tylko takim osobom lub władzom, które zajmują się wymiarem albo poborem podatków objętych niniejszą Umową.

2. Ustęp 1 nie może być w żadnym przypadku interpretowany tak, jak gdyby zobowiązywał on jedno z Umawiających się Państw do:

a) stosowania środków administracyjnych, które nie są zgodne z ustawami lub praktyką administracyjną tego albo drugiego państwa,

b) przekazywania danych, które według obowiązujących ustaw lub w zwykłym postępowaniu administracyjnym tego lub drugiego Umawiającego się Państwa nie są osiągalne,

c) udzielania informacji, które by ujawniały tajemnicę handlową przedsiębiorstwa lub zawodową lub tok działalności przedsiębiorstwa lub których udzielenie sprzeciwiałoby się porządkowi publicznemu.

Artykuł 24

Stosownie do Czterostronnego porozumienia z dnia 3 września 1971 roku niniejsza Umowa będzie się rozciągać zgodnie z ustalonymi procedurami na Berlin (Zachodni).

Artykuł 25

1. Umowa niniejsza podlega ratyfikacji. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych winna nastąpić możliwie jak najprędzej w Bonn.

2. Umowa niniejsza wchodzi w życie w miesiąc po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych i ma zastosowanie:

a) w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do podatków, które zostały lub będą pobrane za okres wymiarowy 1972 i następne okresy wymiarowe;

b) w Republice Federalnej Niemiec do podatków, które zostały lub będą pobrane za okres wymiarowy 1972 i następne okresy wymiarowe;

c) w obu Umawiających się Państwach do pobieranych w drodze potrąceń podatków dochodowych, które były lub będą uiszczone po 31 grudnia 1971 roku.

Artykuł 26

Umowa niniejsza pozostaje w mocy na czas nieokreślony, każde jednak z Państw Umawiających się może ją wypowiedzieć pisemnie drugiemu Umawiającemu się Państwu do trzydziestego czerwca każdego roku kalendarzowego, licząc po upływie trzeciego roku od roku wejścia w życie Umowy; w tym przypadku Umowa niniejsza nie będzie miała więcej zastosowania:

a) w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do podatków, które będą pobierane za okres wymiarowy następujący po okresie wymiarowym, w którym nastąpiło wypowiedzenie, i za następne okresy wymiarowe;

b) w Republice Federalnej Niemiec do podatków, które będą pobierane za okres wymiarowy następujący po okresie wymiarowym, w którym nastąpiło wypowiedzenie, i za następne okresy wymiarowe;

c) w obydwu Umawiających się Państwach do pobieranych w drodze potrąceń podatków dochodowych, które uiszczone będą po dniu 31 grudnia roku, w którym nastąpiło wypowiedzenie.

Sporządzono w Warszawie w dniu 18 grudnia 1972 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

W imieniu
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej
Marian Krzak

W imieniu
Republiki Federalnej
Niemiec
Hans Hellmuth Ruete

PROTOKÓŁ

Polska Rzeczpospolita Ludowa
i
Republika Federalna Niemiec

przy okazji podpisania w dniu 18 grudnia 1972 r. w Warszawie Umowy pomiędzy obu państwami w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w zakresie podatków od dochodu i majątku uzgodniły następujące postanowienia stanowiące część składową Umowy.

1. Do artykułów 2 i 21

Przy stosowaniu tych artykułów w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wpłaty z zysku polskich przedsiębiorstw państwowych uważa się za podatek Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w rozumieniu tego artykułu.

2. Do artykułu 5

Budowy lub montażu prowadzonych w jednym z Umawiających się Państw przez przedsiębiorstwo drugiego Umawiającego się Państwa nie uważa się za zakład, gdy okres ich trwania nie przekracza 18 miesięcy.

Ta zasada ma zastosowanie tylko dla okresu wymiarowego wymienionego w artykule 25 i czterech następujących okresów wymiarowych. Uzgadnia się, że zyski, które osiąga przedsiębiorstwo jednego Umawiającego się Państwa z eksploatacji pojazdów szynowych i mechanicznych w ruchu międzynarodowym, mogą być opodatkowane w drugim państwie tylko przy założeniach określonych w artykułach 5 i 7.

3. Do artykułu 14

U osoby, która w jednym z Umawiających się Państw, zgodnie z artykułem 4, ma miejsce zamieszkania, a w drugim Umawiającym się Państwie ma miejsce pobytu czasowego w rozumieniu artykułu 14 ust. 2, żeby w tym państwie pracować przy budowie lub montażu, prowadzonych przez przedsiębiorstwo pierwszego państwa, jako pracownik tego przedsiębiorstwa, zamiast terminu określonego w artykule 14 ust. 2 litera a) bierze się w rachubę okres przejściowego pobytu, jeżeli ten pobyt nie przekracza ter-

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 22 maja 1973 roku.

Minister Spraw Zagranicznych: *S. Olszowski*

minu, w którym budowy lub montażu zgodnie z końcowym protokołem do artykułu 5 nie uważa się za zakład.

Ta zasada ma zastosowanie tylko dla okresu wymiarowego określonego w artykule 25 i czterech następujących okresów wymiarowych.

4. Do artykułów 2 do 20

Zadne z postanowień tych artykułów nie może być tak rozumiane, by w jednym Umawiającym się Państwie podjęte zostało opodatkowanie, którego to Państwo nie zastosowałoby w stosunku do osób, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w trzecim państwie, z którym wyżej wymienione Umawiające się Państwo nie zawarło takiej Umowy w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu.

5. Do artykułu 21

Artykuł 21 ust. 2 litera a) Umowy ma zastosowanie tylko wtedy, gdy zakład albo spółka, w której istnieje udział, osiąga dochody wyłącznie albo prawie wyłącznie z następujących wykonywanych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej rodzajów działalności: wytwarzanie lub sprzedaż dóbr i towarów, świadczenie usług technicznych albo działalność bankowa lub ubezpieczeniowa. Jeżeli te warunki nie zachodzą, stosuje się art. 21 ust. 2 litera b). Przy opodatkowaniu majątku pobrany, zgodnie z Umową, polski podatek od znajdujących się w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wartości majątkowych podlega zaliczeniu na poczet pobieranego w Republice Federalnej Niemiec podatku według przepisów prawa podatkowego Republiki Federalnej Niemiec w sprawie zaliczania podatków zagranicznych.

6. Do artykułu 23

Właściwe władze Umawiających się Państw będą się wzajemnie informowały o istotnych zmianach ich ustaw podatkowych i na wniosek rozważą wspólnie, czy są pożądane zmiany Umowy.

W imieniu
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej
Marian Krzak

W imieniu
Republiki Federalnej
Niemiec
Hans Hellmuth Ruete

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

L. S.